6
Vragenuur: Vragen Pieter Heerma

Vragen van het lid Pieter Heerma aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over **het bericht "Dijsselbloem: mantelzorgboete van de baan"**.

☐

De heer **Pieter Heerma** (CDA):
Voorzitter. De mantelzorgboete AOW leidt al enige jaren tot flinke beroering. Tijdens de wetsbehandeling van de kostendelersnorm in de bijstand kwam de vraag al op waarom de volksverzekering AOW zo werd gekort in een aanscherping van de bijstandswet. Bij de behandeling van de wet in de Eerste Kamer is de mantelzorgboete AOW ook uitgesteld en voor de zomer is die opnieuw uitgesteld. Alle oppositiepartijen en de PvdA-fractie zeiden toen: uitstel is zilver, afstel is goud. Echter, sindsdien is door de PvdA-fractie al twee keer tegen moties gestemd om die kostendelersnorm in de AOW ook daadwerkelijk af te stellen. Meest recent gebeurde dat vorige week donderdag bij een motie van collega Krol van 50PLUS waar de voltallige oppositie wel voor heeft gestemd. Maar daags daarna komt de minister van Financiën nota bene met de mededeling dat hij er eigenlijk niets over mag zeggen omdat het nog in de begroting staat, maar dat hij er van uitgaat dat de kostendelersnorm AOW er nooit komt. De politiek krijgt vaak het verwijt eerst a te zeggen en dan b te doen maar hier lijkt de overtreffende trap gevonden.

Daarom heb ik aan de staatssecretaris vooralsnog twee vragen. Vindt zij als verantwoordelijk staatssecretaris dat zij het eigenlijk niet mag zeggen omdat het nog in de begroting staat maar gaat zij er dan wel van uit dat de mantelzorgboete nooit ingevoerd zal worden? Zo ja, als zij dat vindt, waarom schaft zij de mantelzorgboete AOW niet gewoon nu af? Want dit kabinet is nu verantwoordelijk voor de keuzes die nu gemaakt worden.

☐

Staatssecretaris **Klijnsma**:
Voorzitter. Dank aan de heer Heerma voor zijn vragen. Dit kabinet is nu verantwoordelijk voor de keuzes die nu gemaakt worden. De keuze die het kabinet gemaakt heeft, is om de Kamer in juni jongstleden een brief te sturen waarin het kabinet zegt dat de kostendelersnorm AOW wordt uitgesteld tot 1 januari 2018. Daar heb ik niets aan toe of af te doen, want dat is wat het kabinet de Kamer heeft doen laten weten en dat is ook wat het kabinet voorstaat.

De heer **Pieter Heerma** (CDA):
Het is wel interessant dat de staatssecretaris ervoor kiest om alleen de tweede vraag van mijn twee vragen te beantwoorden. Zij is niet voornemens de mantelzorgboete AOW nu af te schaffen en wil die alleen uitstellen. De minister van Financiën van ditzelfde kabinet heeft dit weekend gezegd dat hij ervan uitgaat dat de mantelzorgboete AOW nooit ingevoerd gaat worden. Ik vraag de staatssecretaris nogmaals of zij er als verantwoordelijk staatssecretaris van uitgaat dat de mantelzorgboete nooit ingevoerd zal worden. Als het antwoord "ja" is, als zij de lijn die de minister van Financiën dit weekend heeft ingezet bij een PvdA-congres, onderschrijft, waarom schaft zij de mantelzorgboete in de AOW dan niet nu af?

Staatssecretaris **Klijnsma**:
Ik wil nog wel even ingaan op de inhoud van de brief van juni, waarin ik heb geduid waarom wij dit uitstel aan de Kamer hebben voorgesteld. Die ging over het feit dat wij echt onvoldoende grond in het onderzoek vonden om de kostendelersnorm in de AOW meteen in te voeren. Wij hadden een nader onderzoek nodig en dat zijn we nu aan het doen. Daarnaast zien wij — en zagen dat ook in juni — dat in de jaarschijf 2016 oudere Nederlanders te maken krijgen met een stapeling van nieuw beleid. Ook dat heeft ons ertoe gebracht om de invoering van de kostendelersnorm in de AOW uit te stellen tot 1 januari 2018. Het kabinet stelt de kostendelersnorm in de AOW uit tot 1 januari 2018.

De heer **Pieter Heerma** (CDA):
Dit begint wel interessant te worden. Het kabinet spreekt met één mond. De minister van Financiën, nota bene, zegt dat hij ervan uitgaat dat de mantelzorgboete in de AOW er nooit komt. De staatssecretaris geeft hier aan dat deze er wel komt en dat deze alleen maar is uitgesteld. Ik vind dat het kabinet met één mond moet spreken. Het kabinet moet óf klip-en-klaar aangeven dat het ervan uitgaat dat de mantelzorgboete in de AOW wel doorgaat óf de daad bij het woord voegen en niet alleen dit weekend bij een PvdA-congres de suggestie wekken dat de maatregel wordt uitgesteld, maar hem daadwerkelijk uitstellen.

Staatssecretaris **Klijnsma**:
Het zou flauw zijn om nu te zeggen dat we dat ook doen, want de heer Heerma vergist zich waarschijnlijk.

De heer **Pieter Heerma** (CDA):
Ja, dat klopt. Ik bedoelde afstellen.

De **voorzitter**:
Ja, dat was duidelijk.

Staatssecretaris **Klijnsma**:
Het is een feit dat we de kostendelersnorm AOW uitstellen tot 1 januari 2018 en de Kamer is daarvan op de hoogte.

Mevrouw **Karabulut** (SP):
Zelden heb ik zo veel plaatsvervangende schaamte gevoeld als voor deze hele operatie waarin PvdA'er na PvdA'er speelt met de gevoelens en problemen van mensen. Ten eerste: de Partij van de Arbeid, dit kabinet, had nooit —ik zie dat de voorzitter wil dat ik een vraag stel; daar kom ik zo aan toe— mogen instemmen met de introductie van deze mantelzorgboete. Ten tweede: de staatssecretaris gaat volledig voorbij aan het feit dat op dit moment al ouderen worden geraakt door de mantelzorgboete. Ik vraag de staatssecretaris wat zij hiermee gaat doen. Gaat zij haar schaamte uiten en excuses aanbieden of gaat zij door met deze afschuwelijke vertoning? Vanuit politiek oogpunt is dit afschuwelijk.

De **voorzitter**:
Wat gaat de staatssecretaris ermee doen? Dat was de vraag.

Staatssecretaris **Klijnsma**:
Mevrouw Karabulut zegt dat mensen die AOW hebben, nu reeds met de kostendelersnorm in de AOW geconfronteerd worden, maar dat is nu juist niet het geval. We hebben niet voor niets de kostendelersnorm in de AOW uitgesteld tot 1 januari 2018.

Mevrouw **Karabulut** (SP):
Even een correctie, want ...

De **voorzitter**:
Nee, mevrouw Karabulut, u hebt niet het woord. Ik geef het woord aan de heer Krol.

De heer **Krol** (50PLUS):
Het gebeurt niet vaak, maar nu ben ik echt verbijsterd. Vorige week diende ik een motie in en die motie is bijna Kamerbreed, met steun van de oppositie, aangenomen. De Partij van de Arbeid stemde tegen. Twee dagen later — mind you, twee dagen later — zeggen twee vooraanstaande lieden van de Partij van de Arbeid op hun congres dat ze er anders over denken.

De **voorzitter**:
Wat is uw vraag?

De heer **Krol** (50PLUS):
Kan de PvdA-staatssecretaris uitleggen waarom er zo'n verschil van mening is tussen de PvdA-leden in de Kamer en die in het kabinet? Ik begrijp het niet.

Staatssecretaris **Klijnsma**:
Ik heb nu al een- en andermaal gezegd dat we vanuit het kabinet in juni heel helder hebben aangegeven dat we om ons moverende redenen de kostendelersnorm in de AOW uitstellen tot 1 januari 2018. Dat hebben we ook gedaan. Daar doe ik verder niets aan toe of af.

Mevrouw **Voortman** (GroenLinks):
Ik zal een inleiding over het standpunt van GroenLinks over de mantelzorgboete achterwege laten en gewoon één vraag stellen. Minister Dijsselbloem heeft op de PvdA-bijeenkomst gezegd dat hij ervan uitgaat dat de mantelzorgboete niet wordt ingevoerd. Daarmee heeft hij een verwachting geuit. Deelt de staatssecretaris deze verwachting, ja of nee?

Staatssecretaris **Klijnsma**:
De staatssecretaris heeft in de brief aan de Kamer zeer stevig neergezet dat de kostendelersnorm in de AOW wordt uitgesteld tot 1 januari 2018 en dat we in de tussentijd — dat is nog twee jaar en drie maanden — heel nauwgezet zullen nagaan wat deze maatregel nu precies doet en wat hij betekent voor de stapeling van maatregelen die de groep mensen die het betreft, nu over zich heen krijgt. Het kabinet blijft dus bij het besluit om deze maatregel uit te stellen tot 1 januari 2018.

De heer **Koolmees** (D66):
Tot twee keer toe is er een motie ingediend om de mantelzorgboete definitief van tafel te krijgen. Tot twee keer toe heeft de PvdA-fractie tegengestemd omdat het kabinet de motie ontraadde. Drie keer is scheepsrecht. Volgende week zijn de Algemene Financiële Beschouwingen. Dan kan minister Dijsselbloem zijn woorden waarmaken en kan hij een dergelijke motie aan het oordeel van de Kamer laten. De PvdA-fractie kan er dan ook gewoon mee instemmen. Is dat een werkbare optie om uit deze spagaat te komen?

Staatssecretaris **Klijnsma**:
Ik zou het toch wel plezierig vinden als ik datgene wat ik in de brief heb opgeschreven, ook daadwerkelijk ten uitvoer kan leggen. Dat is dat ik heel graag nader onderzoek wil doen naar de kostendelersnorm in de AOW. Daarom heb ik er ook zo veel tijd voor geïmplementeerd, namelijk tweeënhalf jaar. Dus: volgaarne toch uitstel tot 1 januari 2018.

De heer **Klein** (Klein):
Het is natuurlijk positief dat er al uitstel is tot 1 januari 2018, natuurlijk vanwege het feit dat dat ook de volgende kabinetsperiode is. Het zal uiteraard het volgende kabinet zijn dat daaraan toekomt. Dat betekent eigenlijk dat de Partij van de Arbeid op dit moment al voor de volgende verkiezingen inzet dat de mantelzorgboete er in 2018 niet is ...

De **voorzitter**:
Mijnheer Klein ...

De heer **Klein** (Klein):
... en dat de VVD van mening is dat het wel zou kunnen. Neemt het kabinet daarom zo'n gespleten houding aan?

Staatssecretaris **Klijnsma**:
Het kabinet spreekt bij monde van mij absoluut niet gespleten. Volgens mij is het heel helder dat het kabinet in juni een brief naar de Kamer heeft gestuurd over uitstel van de kostendelersnorm in de AOW. Dat is het.

De **voorzitter**:
Dank u wel voor uw antwoorden en dank voor uw komst naar de Kamer.